

OCENA OSIĄGNIĘĆ NAUKOWO-BADAWCZYCH

DR. N. MED. JACKA SMEREKI

UBIEGAJĄCEGO SIĘ O NADANIE STOPNIA NAUKOWEGO DOKTORA HABILITOWANEGO

Doktor nauk medycznych Jacek Smereka jest absolwentem Wydziału Lekarskiego Akademii Medycznej we Wrocławiu. Dyplom i tytuł lekarza uzyskał w 1993 roku.

W 2001 roku, również we Wrocławiu na Uniwersytecie Medycznym im. Piastów Śląskich, uzyskał stopień doktora nauk medycznych.

W latach 1997, 2000 i 2003 kształtował i ukształtował profil zawodowy, wsparty dyplomami specjalizacji w dziedzinie anestezjologii i intensywnej terapii oraz medycyny ratunkowej.

Dalszy rozwój zawodowy oraz naukowy dr. n. med. przebiegał bardzo intensywnie ale również wielopłaszczyznowo, ponieważ obejmował dwie, a właściwie trzy dziedziny medycyny: medycynę ratunkową, anestezjologię i intensywną terapię. Prowadzone w tym okresie prace i badania kliniczne oraz konsekwentnie pogłębiany potencjał prac doświadczalnych wskazywały na postępujące zaangażowanie w działalność naukowo-badawczą. Uzyskiwane wyniki i niezwykle konkretne umocowanie tematyczne badań klinicznych, prac doświadczalnych zapowiadało nieprzeciętnego autora i naukowca.

Zdecydowana większość prac i publikacji autora przypada na okres po doktoracie i obejmuje lata wieku XXI – dorobek publikacyjny oraz elementy składające się na całość procesów niezbędnych do osiągnięcia cech badacza o szerokim spektrum, które reprezentuje dr Jacek Smereka, odbył się błyskawicznie.

Analizując osiągnięcia wynikające z art. 16 ust. 2 Ustawy z dnia 14 marca 2003 r. należy wskazać 8 publikacji, które spełniają wszystkie wymogi ustawowe.

Publikacje wchodzące w skład osiągnięcia naukowego stanowiące jednotematyczny cykl zatytułowany:

Poprawa jakości uciśnień klatki piersiowej podczas symulowanej resuscytacji krążeniowo-oddechowej w modelu pediatrycznym.

Wszystkie 8 publikacji przedstawionych w tym cyklu prac podporządkowane są nadrzędnemu celowi zawartemu w tytule zbioru.

Łączna punktacja cyklu 8 prac wynosi:

Impact Factor: 12,764

Liczba punktów MNiSW: 175

Dr Jacek Smereka figuruje w 7 spośród 8 prac jako pierwszy autor, a w jednej sytuacji się na miejscu drugim. Wśród współautorów występują badacze znani z piśmiennictwa międzynarodowego (Austria, Hiszpania, Stany Zjednoczone), którzy podejmowali zbliżoną tematykę.

Problematyka zawarta w omawianych pracach stanowi źródło permanentnych dyskusji na forum europejskim i pozaeuropejskim, co znajduje wyraz w Wytycznych Resuscytacji, szczególnie ostatnich z 2015 roku. Prowokowana jest niezmiennie wysokim odsetkiem niepowodzeń postępowania resuscytacyjnego prowadzonego u noworodków, niemowląt i dzieci powyżej pierwszego roku życia. Zmiany wprowadzone do najnowszego wydania Wytycznych w porównaniu do poprzednich świadczą o pozytywnych tendencjach w kierunku modyfikacji postępowania, ale pozostawiają niedosyt w kategoriach działań praktycznych. Niemniej, wyartykułowane stanowisko ILCOR (Międzynarodowy Komitet Łącznikowy ds. Resuscytacji) na temat „braku dobrej jakości dowodów naukowych dotyczących resuscytacji dzieci oraz istnienie wielu luk w zakresie wiedzy o resuscytacji dzieci” doprowadziło do reakcji ze strony CoSTH (Konsensus w sprawie dowodów naukowych w resuscytacji krążeniowo-oddechowej z rekomendacjami postępowania) i w konsekwencji zmian w Wytycznych Europejskiej Rady Resuscytacji z 2015 r.

Rozdział Wytycznych 2015 r. dotyczący dzieci pt. „Zaawansowane zabiegi resuscytacyjne u dzieci” zawiera między innymi siedem pozycji, które opisują zmieniony wgląd na zabiegi resuscytacyjne u dzieci; ostatnia z nich dotyczy uciśnięć klatki piersiowej i prowadzenia resuscytacji krążenia.

Zalecenia postępowania sprowadzają się do ogólnych stwierdzeń i wskazówek wynikających z różnic anatomicznych i fizjologicznych odmienności dziecka. Zabrakło szczegółowych danych na temat oceny skuteczności prowadzonego postępowania ratowniczego, sugestii dotyczących poprawy uciśnięć, ewentualnej modyfikacji uciśnięć klatki piersiowej. Nie uwzględniono oceny ze strony układu krążenia na prowadzoną resuscytację ani monitorowania układu oddechowego.

W zasadzie uważam, że dotarcie do głębszych pokładów wiedzy i informacji na temat oceny patofizjologii w postępowaniu resuscytacyjnym jest możliwe tylko w warunkach eksperymentalnych. Aspekt ten dotyczy przede wszystkim dzieci, ale powinien być również uwzględniany u dorosłych.

Potwierdzeniem takiej opinii są wyniki zawarte w publikacjach dr. Jacka Smereki uzyskane dzięki doskonale zaprogramowanym badaniom przeprowadzonym na modelu doświadczalnym z wykorzystaniem techniki symulacji, manekinów o wysokiej wiarygodności klinicznej oraz urządzeń przekazujących informację zwrotną podczas RKO.

Finalne założenie badawcze autora skupiało się na modyfikacji uciśnień klatki piersiowej pod postacią odmiennego umieszczenia i usytuowania dłoni ratownika podczas prowadzenia masażu serca. Stanowi niewątpliwie autorską i skuteczną próbę poprawy jakości postępowania w resuscytacji noworodków i niemowląt. Próba zawarta w 8 randomizowanych i prospektywnych publikacjach rozprawy habilitacyjnej wskazuje jednoznacznie na szereg zalet w porównaniu z klasycznymi, standardowymi technikami uciskania klatki piersiowej zawartymi w Wytycznych 2015 r. Nowa technika uciśnień oferowana przez autora projektu, oznakowana jako Nett, zapewnia w warunkach symulacji uzyskanie większej średniej głębokości uciśnień klatki piersiowej oraz sprzyja relaksacji tejże. Ponadto generuje wyższe w porównaniu do klasycznych metod ciśnienia w klatce piersiowej, które utrzymują się bez zmian.

Wszystkie prace badawcze przygotowane są nad wyraz precyzyjnie, a wyniki demonstrowane przejrzysto i z delikatnym dystansem, który traktuję z uznaniem.

Reasumując uważam, że rozprawa habilitacyjna dr. n. med. Jacka Smereki pt. „Poprawa jakości uciśnień klatki piersiowej podczas symulowanej resuscytacji krążeniowo-oddechowej w modelu pediatrycznym” zasługuje na najwyższe oceny i wypełnia wszystkie kryteria składające się na wymogi formalne i ustawowe.

Na marginesie;

należałoby zatrzymać uwagę na wymiarze ogólnym podjętej tematyki, która niewątpliwie będzie kontynuowana w najbliższej przyszłości; wymiarze, a właściwie ideologii i metodologii nowego ukierunkowania medycznych prac badawczych dokonywanych w warunkach doświadczalnych.

Ocena prac naukowo-badawczych oryginalnych, pełnotekstowych

Wśród osiągnięć naukowo-badawczych dr. Jacka Smereki znajduje się 48 publikacji oryginalnych, zamieszczonych przede wszystkim w czasopismach zagranicznych i Kardiologii Polskiej. Wśród tej liczby 25 prac posiada punktację Impact Factor.

W sumie dorobek naukowy autora na dzień 24.10.2018 r., łącznie z 8 pracami monotematycznymi, wynosi IF : 49 ,462

KBN/MNiSW: 755.0. Stan łączny 930.0.

Ogólna liczba cytowań na podstawie bazy Web of Science Core Collection wynosi 202, bez autoryzowań 128. Index Hirscha = 9.

W tej grupie prac badawczych dr J. Seremak jest pierwszym autorem w 29 publikacjach i drugim w 14.

Tematyka zbioru zasadza się na zagadnieniach dotyczących Medycyny Ratunkowej, ale również pojawiają się prace związane z anestezjologią i intensywną terapią oraz natury ogólnej; problematyka zdrowia publicznego i organizacyjne.

Dominujący udział prac badawczych z zakresu Medycyny Ratunkowej stanowi naturalny akcent w rozwoju naukowym i zawodowym autora; cechuje go różnorodność i szerokie perspektywy na przyszłość. Między innymi za przykład mogą służyć prace na temat ratownictwa wodnego i jakości prowadzonych czynności resuscytacyjnych u osób dorosłych w warunkach symulacji oraz inne prace koncentrujące się na przypadkach tzw. trudnych dróg oddechowych i wynikającej z tego tytułu niedrożności oraz zagrożeń podczas intubacji. Inne tematy poruszane i publikowane dotyczą zastosowania tlenoterapii hiperbarycznej w medycynie ratunkowej, zastosowania i wykorzystania dostępów doszpikowych, oceny wpływu kołnierzy ortopedycznych na ciśnienie śródczaszkowe. Tematem otwartym i ważnym w każdej dziedzinie medycyny, także ratunkowej, jest diagnostyka omdlenia, utraty przytomności oraz następstwa oddechowe i krążeniowe. Znalazła ona miejsce w omawianej grupie prac badawczych oraz w opisie 2 przypadków.

Prace pogładowe

Bardzo znaczące oraz reprezentujące tematykę pośrednio lub bezpośrednio związaną z medycyną ratunkową są prace pogładowe, które zawierają wiele zagadnień związanych z praktyką w anestezjologii i intensywnej terapii oraz problematykę z dziedziny medycyny ratunkowej.

Wśród 24 prac opisanych w tym rozdziale dr J. Smereka figuruje jako pierwszy autor w 18, natomiast jako drugi w 3 publikacjach. Zarówno wybór tematów jak i bardzo rozległa wiedza autora pozwala z łatwością podejmować wyzwania z pokrewnych dziedzin medycyny. W sumie prace zawierają wyraźne atuty merytoryczne i są interesujące.

Rozdziały obejmujące monografie, podręczniki i skrypty

Niewątpliwe talenty dydaktyczne oraz zaangażowanie i wiedza ogólna uformowały osobowość autora w kierunku wybitnego dydaktyka, na co wskazuje uczestnictwo w 42 publikacjach o przesłaniu dydaktycznym, gdzie w 14 jest pierwszym autorem, a w 12 drugim. Dominującą problematyką publikacji są bezpośrednio i pośrednio zagadnienia toczone wokół medycyny ratunkowej nacechowane ważnymi treściami, znaczącą wiedzą oraz nowoczesnymi wskazaniem postępowania w warunkach doraźnych i klinicznych.

Ten fragment osiągnięć kończą pełnotekstowe referaty w materiałach zjazdowych w liczbie 9; natomiast kolejny, publikacje tekstowe, pełnotekstowe w suplementach czasopism w liczbie 27; zaś ostatnie z cyklu listy naukowe do redakcji w czasopismach w liczbie 36 pozycji wspartych punktacją IF.

Następny dział zawiera opracowania redakcyjne monografii, podręczników akademickich, których autor dokonał samodzielnie w przypadku większości pozycji, ponieważ 9 na 11.

Kolejny rozdział osiągnięć w zakresie dydaktyki podyplomowej obejmuje 22 publikacje, zamieszczone przede wszystkim w Med. Intens. i Ratunk. oraz Resuscitation zawierające 44 artykuły z wiodącym udziałem dr. Jacka Smereki. Uczestnictwo i prezentacje na zjazdach międzynarodowych i krajowych są niebagatelne, ponieważ wyniosły odpowiednio 44 i 27, natomiast listów do redakcji czasopism posiadających Impact Factor: 36, co dało łączny IF=60,181.

Analizując założenia badacza podjęte na początku kariery naukowej, w pierwszej dekadzie XXI wieku i sprowadzające się do sześciu punktów uległy pełnej realizacji. Co więcej, problematyka zapowiada dalszy rozwój w wydaniu międzynarodowym.

Dotychczas uzyskane wyniki koncentrujące się na ocenie i poprawie jakości resuscytacji krążeniowo-oddechowej w warunkach symulowanych u dzieci obejmują również dorosłych, a także podążają do warunków rzeczywistych.

Dr Jacek Smereka doskonale kojarzy wybitne osiągnięcia naukowe z pracą zawodową i dydaktyczną, z czego jest znany i ceniony w środowiskach medycznych, badawczych, na konferencjach i zjazdach krajowych oraz międzynarodowych.

Oprócz niezliczonych osiągnięć dydaktycznych zajmuje się szkoleniem podyplomowym, działalnością organizacyjną i popularyzacją nauki.

Uczestniczył w 3 projektach badawczych realizowanych w ramach własnych Uczelni; wszystkie trzy granty uczelniane zostały ukończone.

Otrzymał 3 nagrody naukowe II, I i III stopnia Rektora Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego w latach 2018, 2017 i ponownie w 2017 roku.

Otrzymał między innymi nagrody organizacyjne Rektora Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu w liczbie 3, oraz przede wszystkim Złotą Odznakę Honorową Uczelni.

Bardzo wysoko oceniam osiągnięcia naukowe dr. Jacka Smereki jako badacza eksperymentalnego, klinicznego, wszechstronnego koordynatora prac badawczych.

Odbieram Pana Doktora jako Osobowość ponadprzeciętną, obdarzoną wielkim talentem twórczym i charyzmą.

Uważam kandydaturę Pana Doktora Jacka Smereki ubiegającego się o nadanie stopnia doktora habilitowanego za niebudzącą najmniejszych wątpliwości.

Z wyrazami szacunku

Ewa Mayzner-Zawadzka